

østen. Frankrig havde derfor taget initiativet til forhandlingerne mellem de fire stormagter med henblik på at undersøge metoderne for at lette gennemførelsen af sikkerhedsrådets resolution af november 1967. Modstand mod 4-magtsforhandlingerne ville medføre et tungt ansvar for at hindre den eneste metode, der kunne føre til en retfærdig og varig løsning, som for alle stater i Mellemøsten indebar den umistelige ret til eksistens som uafhængige og suveræne stater.

Sovjetunionen beskyldte Israel for at obstruere ethvert skridt, der sigtede til en politisk løsning. Israels tilbagetrækning fra de besatte områder var en uafvigelig betingelse for fred, og udviklingen afhang derfor af Israel og visse kredse i andre lande, som støttede det. Der måtte tilvejebringes en politisk løsning, som var rimelig over for alle stater i området. Sovjetunionen havde med henblik herpå taget del i stormagtsforhandlingerne og fremlagt sine egne forslag. En drøftelse af en begrænsning af våbenleverancerne til Mellemøsten ville ikke tjene noget nyttigt formål, så længe Israel besatte arabiske landes territorier.

Udenrigsminister *Hartling* beklagede, at der endnu ikke var fundet en politisk løsning på problemerne i Mellemøsten på basis af sikkerhedsrådets resolution af november 1967. Voldsanvendelsens onde cirkel måtte brydes, og det var alle parter pligt at samarbejde aktivt og i god tro med ambassader Jarring. Fra dansk side hilste man i denne forbindelse konsultationerne mellem de fire stormagter velkommen som et middel til styrkelse af Jarrings hånd. Med hensyn til konflikten humanitære sider var det nødvendigt at omsætte international menneskelig solidaritet i praktisk og humanitær handling. Danmark havde i denne henseende gennem årene ydet betydelige og voksende bidrag til UNRWA med særligt henblik på uddannelses- og træningsprogrammer for flygtninge. (Indlægget er optrykt som bilag 2.)

4. Nigeria.

En række afro-asiatiske og vestlige lande samt nogle latinamerikanske udtrykte dyb bekymring i anledning af borgerkrigen i Nigeria og håb om en snarlig fredelig løsning. OAU's berettigelse og egnethed som centrum for de politiske bestræbelser på at

finde frem til en løsning blev almindeligt accepteret. Vestlige lande tilkendegav deres beredvillighed til humanitær bistand og beklagede, at nødhjælpsflyvningerne ikke kunne genoptages. Holland lagde ansvaret herfor på myndighederne i Østnigeria. Medens stillingtagen til konflikten politiske problematik kun forekom i et begrænset antal tilfælde, var det dog umiskendeligt, at der var udbredt støtte blandt de afro-asiatiske lande for Lagos-regeringens krav om en enhedsstat som forudsætning for en løsning, medens kun nogle ganske få afrikanske stater og Frankrig udtalte sig efter retningslinier, der kunne tages til indtægt for de daværende bifafranske myndigheders standpunkter. En række afro-asiatiske lande tog uden navns nævnelse afstand fra den udenlandske indblanding i konflikten og betegnede denne som en væsentligt medvirkende årsag til borgerkrigens langvarighed.

Tre vestafrikanske lande — Elfenbenskysten, Gabon og Sierra Leone — samt Holland og Luxembourg udtalte sig til fordel for, at FN tog Nigeria-konflikten op til behandling. Holland havde dog som nævnt forinden lagt ansvaret for nødhjælpsflyvningernes fortsatte blokering på myndighederne i Østnigeria, og Luxembourg fandt, at det primært var afrikanerne, som måtte bringe konflikten til afslutning.

Udenrigsminister *Hartling* udtalte, at Danmark fortsat rettede sine bestræbelser i Nigeria mod de humanitære problemer og appellerede til alle i konflikten implicerede om fuldt og helt at samarbejde med de internationale organisationer, der havde med hjælpearbejdet at gøre. Danmark anerkendte OAU's særlige forudsætninger for at bistå ved tilvejebringelsen af et grundlag for en forhandlingsløsning. I konsekvens heraf ville den danske regering fortsat yde fuld støtte til mæglingsbestræbelserne gennem OAU og andre kanaler, som var særligt velegnede til etablering af kontakt og forhandling mellem parterne. Det måtte i denne forbindelse understreges, at en våbenembargo efter dansk opfattelse kunne have lettet disse bestræbelser. Det var yderst beklageligt, at udenforstående lande ikke havde undladt at levere våben.

Nigeria bemærkede sig, at visse delegerationer i strid med pagtens art. 2, stk. 7 — der frakender FN kompetence i staternes indre